

הכתוב ששמין את נזקי השدة הנזוקית "על גב שדה אחר".

זהינו, אין שמיים את שווי הנזק בעורוגה עצמה, כמו הוא הפסד במאשאכלת או הזיקה בהמה, אלא שמיים את ההפסד שאירוע לערך הכללי של השדה שבתוכה נמצא העורוגה הנזוקית. והשומה של הפסד זהה קטנה לעומת השומה של העורוגה עצמה, כי בערך הכללי של השדה אין הפסד גדול כמו הפסד של העורוגה כשלעצמה.

ביצד משלם מה שהזיקה?

שמעון בית סאת, שטח הרואי לזריעת סאה דרעוני חיטים, באותה שדה: **במה היתה יפה,** שוה כל השדה, קודם שנאכלת ממנה העורוגה הזאת, **ובמה היא יפה,** שוה עכשו. ומשלם בעל הbhמה את ההפרש.

ונמצא שאין המזיק משלם את מלא שווי העורוגה, כי מי שකונה בית סאה בשדה כשהתבואה עומדת בה, אינו מפחית מהתשלום בגין העורוגה החסורה כי אם סכום מועט.

רבי שמעון חולק על כך, ואומר: הערכה זו נעשית רק כאשר הbhמה אכלת פירות שלא נתבשלו עדין כל צרכם.

ויזאה זהזיקה, **חייב בעל הczan, שהרי פשע** בשמירתה כהנicha בשמש, וצערה מן החמה גרם לה לפורן ולצאת ממש, או כשמורה לחרוש שוטה וקטן, לפי שהם אינם בני דעת, ואין יכולם לשמור.

ג. מפרה לרועה, **נכמם הרועה תחתיו של בעל הczan לחוב שמירת bhמה שלא תזיק,** וכן אם הזיקה חייב השומר בתשלום נזקה.

ד. נפלת bhמה לגינה מתוך אונס של הבעלים, כגון שנפלת מגג הבעלים לתוך גינת השכן, או שנפלת מתוך רשות הרבים שהיתה גבוהה מהגנים, לתוך הגינה, **ונגעית**, שאכלת שם מפירות הגינה, או שננתה בכך שנפלת על הירקות, שהם הצילו אותה מחבטה בקרקע, אך הירקות עצמות התרסקו, משלם מה שנגעית. הבעלים משלם רק לפי מה שננתה bhמה, ולא לפי מה שהזיקה.⁽⁵⁾

ה. ירידת bhמה בדרכה לתוך הגינה והזיקה, **משלמת מה שהזיקה.** הבעלים משלם את מלא הנזק, והוא פשעו בשמירתה.

ועתה מבארת המשנה בחלוקת השני, את אופן הערכת הנזק במקרה של היוק שדה. מבואר בגמרא, שדרשו חכמים ממה שנאמר [שםות כב ד] **"ובער בשדה אחר"** — מלמד

5. ודוקא באופן שלא הייתה יכולה להגיעה לשם בירידה כדרךה, שאם כן אפילו נפלת לשם באופן חיבים הבעלים לשלם מה שהזיקה, משום שתחילתו בפשיעה לגבי ירידה, וסופו באופן לגביה נפילה.

לגביה הדלת שנעלה לא כראוי, וסופה באופן על הפריצה. מאירי. ובלחם אבירים כתב, שאפילו אם לא נעל כראוי, פטור. ולא هو תחילתו בפשיעה וסופה באופן, משום שהאונס לא בא מחמת הפשיעה.